

Copilul supradotat necesită o educație adecvată

Monica Gheorghiu
Președinte al Asociației
Centrul Gifted Education

Pentru succesul obținut în proiectul care își propune să pună în valoare cei mai dotați copii din România, revista „Avantaje” i-a decernat Monicăi Gheorghiu titlul «Femeia Anului 2012», la categoria Apărarea și Promovarea Drepturilor Copilului.

Copilul supradotat, elev cu nevoi deosebite

Comportamentul de supradotat (gifted) constă în: o abilitate peste medie, un nivel înalt de angajament în activitate, precum și un nivel înalt de creativitate. Acești copii necesită o mare varietate de oportunități educaționale care nu sunt oferite prin intermediul programelor de instruire obișnuite. Copiii supradotați au nevoi educaționale speciale și un risc social ridicat. 97% dintre copiii supradotați se ratează conform normelor sociale, potrivit unei cercetări din UK, realizată în 2010: an de an are loc o uriașă risipă umană. Riscurile sociale ale copiilor supradotați înseamnă: alienare, abandon școlar, suicid, depresie, fapte antisociale. În școlile obișnuite, copiii se simt plictisiți, marginalizați, insuficient stimulați, nu au cu cine să discute despre ideile lor, sunt depunțați pentru energia debordantă de care dau dovadă, pentru curiozitatea

„97% dintre copiii supradotați se ratează conform normelor sociale: an de an are loc o uriașă risipă umană”

insașiabilă, intră în conflict cu profesorii din dorința lor de a se manifesta liber, necenzurat și lipsit de convenții. Astfel, ei ajung la probleme în comunitatea școlară, „deranjând ora”, devenind factori de stres atât pentru colegi, cât și pentru profesori, dar ajung ei înșiși la o stare sufletească exasperantă, simțindu-se inadaptați, inadecvați („e ceva greșit cu mine”). Ei vin în programul nostru academic cu unele tare care oglindesc, de fapt,

sistemul: competitivitate (neapărat vor să ia premii și să câștige, nu știu să piardă), individualism (nu știu să se aprecieze unul pe altul, să lucreze în echipă), sunt conformiști, doresc să pară cumiți, se manifestă sub potențial, pe care nu și-l cunosc, se comportă ca și când ar fi fost hărțuiți de sistem să nu arate ce pot, ce gândesc, sau ce simt în mod real.

Copiii speciali se iroseșc în învățământul de masă

Dorința lor de dezvoltare e uriașă, iar mijloacele de educație diferențiată, la nivel mondial, arată că este necesar un întreg sistem aparte, care poate răspunde nevoilor lor specifice, sistem care cuprinde: consilierea copiilor, educație diferențiată (curriculum, resurse, profesori pregătiți în mod diferențiat), un mediu în care să-și regăsească parteneri egali (copii și adulți cu comportamente asemănătoare de supradotare, cu pasiuni, cu orizonturi de dezvoltare), consiliere și educație parentală specifică psihopedagogiei copilului supradotat.

În cazul în care abilitățile copiilor nu sunt identificate la timp și nu sunt stimulate adecvat, riscă să rămână într-o stare latentă, să nu fie puse în valoare, să nu se dezvolte atât cât le-ar permite potențialul sau să și le ascundă (profil underground). Mulți dintre copiii cu abilități înalte sunt „gifted underground”, ascunzându-și calitățile pentru a nu fi supuși pedepselor mediului lor social și pentru a fi acceptați în colectivități. Procentul de „gifted underachievers” (copii care, în ciuda abilităților și calităților lor naturale, au rezultate slabe la învățatură) este, de asemenea, enorm.

Centrul Gifted Education.
Workshop cu Adrian Naidin:
„Dezvolta-ți creierul
muzical“.

Crezi că ai un copil supradotat? Testează-!l!

Centrul Gifted Education a prins viață în 2010, după ani de zbatere și luptă cu sistemul care se punează de-a curmezișul. Centrul funcționează ca organizație non-profit, membru ECHA – European Council for High Ability, cu misiunea de a descoperi și de a dezvolta potențialul copiilor supradotați și de a crea rețele formate din experți și profesioniști în educație.

În general, părinții observă primii aptitudinile speciale ale propriului copil. Să nu uităm, însă, că există supradotare de multiple forme.

După evaluarea inteligenței copilului și stabilirea nevoilor educaționale speciale, adulții sunt cei care trebuie să facă o schimbare de viziune, de paradigmă și de orizont. Ei trebuie să își dezvolte propria ființă pentru a-și susține copiii: prin consiliere, îmbogățire personală, descoperirea de moduri noi de interacțiune și comunicare relațională, de jocuri și metode de lucru acasă care să-i ajute pe copii să se simtă bine în pielea lor, acceptați total pentru cine sunt, exact așa cum sunt, să se simtă iubiți necondiționat, încurajați și protejați să-și urmeze visurile.

Măsurarea abilităților copiilor se realizează de către un psiholog specializat în psihologie clinică sau consiliere școlară. Există în prezent, în România, mulțumită efortului echipelor de specialiști de la

RTS Cluj și TestCentral București, o serie de teste recunoscute pe plan internațional, adaptate și etalonate pe populația autohtonă.

Ne referim în principal la testul WISC IV (Wechsler Intelligence Scale for Children, Fourth Edition), utilizat pentru măsurarea funcționării intelectuale generale (IQ) a copiilor cu vârste cuprinse între 6 și

„După evaluare și stabilirea nevoilor speciale, părinții trebuie să-și dezvolte propria ființă pentru a-și susține copiii.”

16 ani, prin evaluarea a patru dimensiuni: verbal, raționament, memorie și viteză de procesare. Pentru copii mai mici, cu vârsta cuprinsă între 2 ani și 6 luni și 7 ani, se utilizează pentru evaluarea aptitudinilor cognitive testul non-verbal SON-R (Snijders-Oomen Nonverbaler Intelligenztest). Centrul Gifted Education dispune de un centru permanent de descoperire a Inteligențelor Multiple și Abilităților Naturale pentru evaluarea abilităților și stabilirea nivelului acestora, iar pentru copiii supradotați descoperiți, dezvoltă anual o Școală de Excelență. Selecțiile sunt anuale și se derulează în mod curent, fiind lansată deja selecția pentru anul 2014. Detaliile sunt la adresa: www.giftededu.org/ selectie. Pentru toată paleta de evaluări, părinții se pot adresa Centrului Gifted Education, www.giftededu.org.